

Által-ér *Vízgyűjtő Helyreállítási és Fejlesztési* **Szövetség**

H-2890 TATA, Kossuth tér 1.

Tel: (34) 656-652

Iroda: 2890 Tata, Erzsébet királyné tér 13.

VI. /2013

ELŐTERJESZTÉS

A Komárom-Esztergom Megyei Közgyűlés 2013. november 28-ai ülésére

Tárgy: Tájékoztató az Által-ér Szövetség és a Gerecse Natúrpark tevékenységéről

Előterjesztő: Michl József elnök, Által-ér Szövetség

Tisztelt Elnök úr, tisztelt Közgyűlés!

Az Által-ér Szövetség a Közép-Dunántúli Régió és az Által-ér vízgyűjtő tágabb (mintegy 800 km² nagyságú és mintegy 150 ezer lakosú) térségének egyik legátfogóbb, környezeti érdekérvényesítő civil szervezete. Az 1994 óta (közel 20 esztendeje) működő egyesület eredeti célkitűzése a tatai Öreg-tó és az Által-ér vízgyűjtőjének rehabilitációja volt, de az ennek érdekében végzett munkánk során számos olyan tevékenységet is felvállaltunk, amely a komplex feladat elérését újabb és újabb területen segíthette elő. Az elmúlt 2 évtized során ily módon foglalkoztunk illetve foglalkozunk azóta is vidékfejlesztéssel, megújuló energiákkal, környezeti neveléssel, ökoturizmus-fejlesztéssel, díjat alapítottunk, 46 partnerszervezetünkkel létrehoztuk a Gerecse Natúrparkot és ellátjuk ennek munkaszervezeti feladatait is.

Az alábbiakban e szerteágazó tevékenységünkről adunk rövid áttekintést.

1. Szervezeti háttér

Szövetségünknek 57 tagja van: 23 önkormányzat, 14 nonprofit szervezet és 20 gazdasági társaság.

Tisztségviselőink:

- **Michl József** elnök, országgyűlési képviselő, Tata Város polgármestere
- **Sümegh István** alelnök, Naszály Község alpolgármestere
- **Horváthy Lóránt**, Tata Város alpolgármestere
- **Grúber Zoltán**, Kecskéd Község polgármestere (Oroszlányi kistérség);
- **Beke László**, Környe Község polgármestere (Tatabányai kistérség);
- **Oláh András**, Zöld Sziget Kör elnöke (Nonprofit tagozat);
- **Simon Ferenc**, ÉDV ZRt vezérigazgató-helyettese (Gazdasági Tagozat);

Titkár: Musicz László

Felügyelő Bizottság:

- **Takács Károly**, FB elnöke, Oroszlány Város polgármestere
- **Takács Zsuzsanna**, FB tag, MTESZ KEM ügyvezető igazgató
- **Nieszner József**, FB tag, Héreg Község polgármestere

Szövetségünk évente 1 vagy 2 közgyűlést tart és 2-4 elnökségi ülést.

2. Tatai Öreg-tó és Által-ér vízgyűjtő rehabilitációja

Az Európai Unió támogatásával 2009-2012 között megvalósult projektet Szövetségünk kezdeményezte és készítette elő, de a pályázatot a kedvezőbb feltételek (100%-os finanszírozás) elérése érdekében átadtuk az Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóságnak, akik sikerrel valósították meg azt. Az elnyert csaknem 1,2 milliárd forintból számos projektelem valósult meg. A legfontosabb, hogy az Által-ér medre szinte teljes hosszában, az Oroszlány-Kecskédi-vízfolyás pedig jelentős részében felújításra került, a partrendezés révén sok segítséget kapott a Tatabánya-Vértesszőlős-Tata kerékpárút ügye, elkészült egy 5 hektáros vizes élőhely az Öreg-tónál és megújulhattak a zsilipek és levezető rendszer is. Rendkívül lényeges körülmény, hogy e projekttel szinte egyidőben került sor az Északdunántúli Vízmű Zrt. beruházásában a tatabányai és tatai szennyvíztisztító telepek rekonstrukciójára, így nemcsak vízgazdálkodási és ökológiai, hanem vízminőségi értelemben is nagy lépést tett a

társág az Által-ér vízgyűjtő helyreállítása felé. Szövetségünk a kezdetektől hangsúlyozta, hogy e másfél milliárdos projektet az első ütemnek tekinti az átfogó rehabilitáció érdekében. Ezt hangsúlyozandó rendeztünk 2012 májusában **környezetvédelmi konferenciát** Tatán, amelyen az eddig megtett lépések mellett a jövőbeni feladatokat is egybegyűjtöttük a téma neves előadóinak részvételével. A népes konferenciát dr. Illés Zoltán környezetügyért felelős államtitkár úr is megtisztelte.

A 2012. június 5-én megrendezett konferencián már az Által-ér és Öreg-tó rehabilitáció további feladatait tekintettük át

Szövetségünk további mintegy 10 milliárdos program megvalósítását tűzi célul (ezekről a mellékelt kiadvány ad áttekintést).

3. Gerecse Natúrpark létrehozása

Hosszú évek óta dolgoztunk a **Gerecse Natúrpark** létrehozásán is. Erőfeszítéseinket végre siker koronázta, hiszen 47 partnerszervezettel közösen, köztük a megyei önkormányzattal, 2013 januárjában Bajót-Péligföldszentkereszten megalakítottuk a Gerecse Natúrparkot, február 1-én pedig dr. Fazekas Sándor vidékfejlesztési miniszter úr Tatán ünnepélyes külsőségek mellett át is adta az okleveleket Magyarország hetedik natúrparkjának valamennyi alapítója részére. A natúrpark munkaszervezeti feladatait az Által-ér Szövetség látja el, de ebben több szervezet is fontos szerepet játszik (pl. Tata és Környéke TDM, Duna-Gerecse Turisztikai NKft., Vértes-Gerecse Vidékfejlesztési Közösség, Duna-Pilis-Gerecse Vidékfejlesztési Egyesület, Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság, erdészetek).

Szövetségünk legfőbb értéke az a csaknem két évtizedes partnerség, amely döntő szerepet játszott a **Magyar Tájdíj** elnyerésére benyújtott pályázatunkban is. A „Komplex tájgazdálkodás az Által-ér völgyében és a Gerecse Natúrparkban” című pályázatunkkal a rangos díjat elnyertük és az erről szóló oklevelet szintén dr. Fazekas Sándor vidékfejlesztési miniszter úrtól vehettük át.

A Föld Napja alkalmából Mórahalmmon megrendezett ünnepségen az Által-ér Szövetség nevében Musicz László titkár vette át a Magyar Tájdíjat dr. Fazekas Sándor vidékfejlesztési minisztertől

A Gerecse Natúrpark jelenleg 29 település részvételével működik. Szövetségünk a Cartographia Kft-vel együttműködve jelenleg dolgozik a Gerecse turistatérkép legújabb változatának kiadásán, elkészíti az egyes településeken felállítandó információs pont prototípusát, valamennyi natúrpark település határában táblával jelöli meg a fontosabb természeti és kulturális látnivalókat és készül a Gerecse Natúrpark honlapja is. A Gerecse Natúrpark hazánk hetedik elismert natúrparkjaként belépett a Magyar Natúrpark Szövetségbe. Mindezek természetesen az első lépések, melyeket szándékaink szerint további turizmusfejlesztés, helyi termékfejlesztés és más lépések követnek.

4. További néhány tevékenységünk

A szövetségünk által egykor a térség környezetvédelméért, környezetkultúrájáért kimagasló tevékenységet végzők elismerésére alapított **Által-ér Völgy Természeti és Kulturális Örökségéért Díj** megújítása érdekében elkészítettük a díj honlapját (www.altalerdij.hu), logóját és oklevelét.

A díjat ez évben az alábbi szervezetek, személyek vehették át Szövetségünk elnökségétől:

1. kategória: Települési vagy vállalati környezetvédelmi beruházások

Tatabánya Megyei Jogú Város Önkormányzata – a díjat Bereznai Csaba alpolgármester úr vette át.

2. kategória: Természetvédelmi projektek illetve ökoturisztikai beruházások

Varga Norbert légifotográfus, forrásvédő lokálpatrióta

3. kategória: Értékmentő, településszépítő kezdeményezések

Schunder Tibor, Baj község polgármestere, a Vértes-Gerecse Vidékfejlesztési
Közösség elnöke

4. kategória: Környezeti nevelés, ökológiai szemléletformálás, ismeretterjesztés, művészeti
vagy tudományos illetve közösségszervező tevékenység

Liszt András, a Zöld Sziget Kör alapító társelnöke, nyugalmazott tanár

Szövetségünk több élőhelyrekonstrukciós és turisztikai pályázatban is közreműködik, így pl. Tatán a **Réti-8-as halastó rehabilitációjának** vízjogi engedélyezési terveit és környezetvédelmi dokumentációját dolgoztuk ki egy (azóta nyertessé vált) KEOP-pályázathoz, valamint közreműködtünk a **Fényes-fürdőn** kialakítandó (szintén nyertes) tanösvény tervezésében is.

A fentiekben csupán a legfontosabb és legaktuálisabb tevékenységeinkről adtunk áttekintést, melyen túlmenően továbbra is számos területen igyekszünk koordináló, kezdeményező szerepet betölteni elsősorban a település- és térségfejlesztés elősegítése, TDM-szervezetekkel való együttműködés témakörben.

Ezekhez továbbra is kérjük és megköszönjük a Komárom-Esztergom Megyei Közgyűlés támogatását!

Tata, 2013. november 20.

Michl József
elnök

Határozati javaslat

A Komárom-Esztergom Megyei Közgyűlés

1. megköszöni az Által-ér Vízugyűjtő Helyreállítási és Fejlesztési Szövetség tájékoztatását.
2. Mint a megyei területi tervezésért, programozásért felelős szervezet kiemelten kezeli a Szövetség fejlesztési elképzeléseit, a naturparki törekvéseket és ezek projektelemeit beépíti a Terület-és Településfejlesztési Operatív Program megyei programjaiba, illetve közvetíti az érintett ágazati operatív programok felé, mint kiemelt megyei igény.
3. Felkéri a Szövetséget, hogy továbbra is közreműködjön azoknak a testületeknek, műhelyeknek a munkájában, akik segítik ezt a tervezési folyamatot.

Felelős: Popovics György, a közgyűlés elnöke

Határidő: folyamatos

Hivatali végrehajtásért felelős: Petrikné Molnár Erika osztályvezető